

Krzysztof Kucharczyk
200401
Wydział Elektroniki
Kierunek AiR
Zajęcia czw. 10:00-12:35

Sprawozdanie z laboratorium 4

Sortowanie algorytmami quicksort, heapsort i mergesort

1 Opis teoretyczny

Przedmiotem zajęć było stworzenie trzech algorytmów służących do sortowania danych. W moim projekcie posłużyłem się stworzoną podczas pierwszych i drugich laboratoriów strukturą danych Obiekt (dokumentacja na githubie), gdyż wydała mi się najbardziej odpowiednia do celów sortowania (dynamiczna tablica w konwencji: zerowy element - długość tablicy, reszta elementów - dane, a także metody ułatwiające pracę z algorytmami sortowania, m.in. Obiekt::Zamien elementy(i,j)). Dwa algorytmy, które stworzyłem są określane jako algorytmy: "Dziel i zwyciężaj", co rozumiem jako dzielenie skomplikowanego problemu na mniejsze podproblemy, które zostają rozwiązane, a następnie łączy się te mniejsze rozwiązania, by w efekcie otrzymać rozwiązanie pierwotnego, skomplikowanego problemu. Algorytm sortowania kopcowego działa na zasadzie inteligentnej, samonaprawiającej się struktury, która jednak nie dzieli problemu, a sukcesywnie go zmniejsza. Wszystkie algorytmy zostały przeze mnie opisane, ich dokumentacja znajduje się w folderze Laboratorium_4/doc/latex.

1.1 Algorytm sortowania szybkiego (Quicksort)

Algorytm ten został przeze mnie zaimplementowany na zajęciach. Jest to algorytm działający na zasadzie "Dziel i zwyciężaj". Zasada działania tego algorytmu opiera się na dzieleniu tablicy elementów na dwie części, elementy większe od pewnego znacznika oraz elementy mniejsze od pewnego znacznika (fachowo nazywanego piwotem). Następnie oba te podciągi zostają rekurencyjnie uporządkowane rosnąco, by ostatecznie złączyć je w jedną, w pełni posortowaną tablicę danych.

Złożoność obliczeniowa tego algorytmu waha się:

- W przypadku optymistycznym wynosi :

$$n \ln n$$

jest więc efektywnym algorytmem

- W przypadku pesymistycznym wynosi :

$$n^2$$

więc jego efektywność jest porównywalna z dość prymitywnym algorytmem sortowania bąbelkowego

1.2 Algorytm sortowania kopcowego (Heapsort)

Działanie tego algorytmu mogę podzielić na dwie części:

1. Stworzenie struktury kopca binarnego w tablicy danych
2. Posortowanie tablicy poprzez usuwanie korzenia i umieszczaniu go na końcu nowo-posortowanej tablicy

W kreowaniu tego algorytmu posłużyłem się dwoma algorytmami pomocniczymi, jednym do budowy kopca binarnego dla określonych danych, drugim w celu naprawy struktury po poprzednim przerzuceniu największej wartości do już posortowanej tablicy.

Złożoność obliczeniowa tego algorytmu wynosi:

$$n \ln n$$

więc jest to algorytm efektywny i wydajny.

1.3 Algorytm sortowania przez scalanie (Mergesort)

Algorytm ten działa na zasadzie: dziel i zwyciężaj, gdyż dzieli on tablicę danych przeznaczoną do sortowania na co raz mniejsze tablice, aż do pozostawienia jednego lub zera argumentów. Przy okazji sub-tablice zostają posortowane względem siebie. Ostatecznie sub-tablice zostają połączone/scalone i w rezultacie powstaje posortowana, pierwotna tablica z danymi.

Złożoność obliczeniowa tego algorytmu również wynosi

$$n \ln n$$

więc podobnie jak pozostałe dwa algorytmy, jest on efektywny i wydajny.

2 Testowanie algorytmów

Przetestowałem wszystkie trzy algorytmy, by sprawdzić, który z nich w najskrótszym czasie rozwiąże zadany przeze mnie problem. Do tego celu wykorzystałem program ./benchmark ustawiony na 1000 pętli oraz wielkość

problemu równą 1000 danym do posortowania. Otrzymałem wyniki:

1000,1000,128672 dla QuickSortu
1000,1000,298637 dla HeapSortu
1000,1000,1,79599e+06 dla MergeSortu

Wszystkie zamieszczone dane są wyrażone w nanosekundach. Pierwsza kolumna - wielkość problemu, druga kolumna - ilość pętli, trzecia kolumna - czas wykonania operacji sortowania (pomiąłem operacje związane z tworzeniem kopców, inicjowaniem pamięci, itp).

3 Wnioski

Uzyskane przeze mnie wyniki jednoznacznie określają, iż najlepiej z problemem poradził sobie algorytm szybkiego sortowania. Jest on najwydajniejszym algorytmem, mimo że w pewnych sytuacjach jego złożoność obliczeniowa może być nawet kwadratowa. Algorytm ten jest często stosowany w informatyce dzięki swojej szybkości. Drugi pod względem szybkości był algorytm sortowania kopcowego. Uważam, że algorytm ten działał dłużej ze względu na potrzebę przeorganizowania całej tablicy danych, a także porządkowanie i naprawę kopca. W przypadku QuickSorta wykonywane jest praktycznie tylko dzielenie i rekurencyjne wywołanie. Zadałem więc sobie pytanie, dlaczego w klasie algorytmów o wydajności $(n \ln n)$ to właśnie algorytm sortowania przez scalanie okazał się najwolniejszy, wszak podobnie jak QuickSort bazuje na zasadzie: dziel i zwyciężaj, i również opiera się na podziale tablicy. Doszedłem do wniosku, że przewagą QuickSortu jest pre-sortowanie, w postaci umieszczania elementów większych od pewnego znacznika w jednej tablicy i mniejszych w drugiej. Dzięki temu jedyną pozostałą po posortowaniu sub-tablic operacją jest ich połączenie, a w przypadku MergeSort'a dodatkowo musimy jeszcze posortować pomniejsze tablice i dopiero złączyć je, z tych pojedynczych klocków, w całość.